

Technische commissie bodembeweging

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

Aan de Minister van Economische Zaken & Klimaat
Directie Warmte en Ondergrond
Postbus 20401
2500 EK DEN HAAG

**Technische commissie
bodembeweging**

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag
T 088 042 5718
E info@tcbb.nl
www.tcbb.nl

Ons kenmerk
Tcbb / 19166969

Uw kenmerk
DGKE-WO/ 19151732

Bijlage(n)
-

Datum **2 JUL 2019**
Betreft Tcbb-advies inzake adviesverzoek wijziging instemmingsbesluit Q10-A
(Tulip Oil)

Geachte minister,

Per brief van 26 juni 2019, kenmerk DGKE-WO/19151732 heeft u de Technische commissie bodembeweging (Tcbb) advies gevraagd met betrekking tot een adviesverzoek tot wijziging van het instemmingsbesluit Q10-A, ingediend door Tulip Oil.

Bij uw adviesaanvraag heeft u gevoegd:

- Tulip Oil – Winningsplan Q10-A, versie 4.0, gedateerd 18 april 2019.
- Tulip Oil – Brief verzoek tot wijziging instemmingsbesluit van Winningsplan Q10-A, gedateerd 24 april 2019.
- Advies SodM – Wijziging instemmingsbesluit Q10-A, gedateerd 17 juni 2019, met als bijlage advies van TNO-AGE gedateerd 7 juni 2019.

Inleiding

Het vigerende winningsplan Q10-A dateert uit 23 januari 2019. Het Q10-A gasvoorkomen is deels gelegen in offshore block Q10 en deels in de territoriale wateren voor de kust van Zuid Holland.

De producerende formaties zijn de Trias - Bunter zandstenen, de Perm – Zechstein kalkstenen en Fringe zandstenen, en de Perm – Rotliegend zandstenen.

De gasreservoirs van de Zechstein en het Rotliegend staan met elkaar in verbinding en hebben dezelfde gasgradient. Het Trias Bunter reservoir staat hiermee niet in verbinding.

Het onderhavige verzoek tot wijziging van het instemmingsbesluit Q10-A door Tulip Oil betreft uitsluitend het boren van een extra put die nodig is om, ten gevolge van compartimentalisatie, de gasvolumes uit bepaalde delen van het reservoir te kunnen produceren.

Tulip Oil geeft aan dat de extra put geen effect heeft op het totale gasvolume, de drukval of de breuk geometrie en zal dientengevolge ook geen merkbaar effect hebben op de eerdere analyse op bodembeweging.

Wettelijke taak Tcbb

De Mijnbouwwet¹ geeft de Tcbb als taak de Minister van Economische Zaken & Klimaat te adviseren over door hem af te geven beschikkingen in verband met de gevolgen van mijnbouwactiviteiten voor beweging van de aardbodem en schade die daarvan het gevolg kan zijn.

Beoordeling Tcbb

De Tcbb onderscheidt in haar advies de twee componenten die zich voordoen bij bodembeweging, te weten (1) bodemdaling en (2) bodemtrilling.

De Tcbb merkt op dat er maatschappelijke ontwikkelingen zijn in de acceptatie van bodemdaling en bodemtrilling met betrekking tot de winning van delfstoffen. De Tcbb heeft ook in dat licht gekeken naar dit onderhavige verzoek tot wijziging van het instemmingsbesluit.

TNO-AGE heeft op verzoek van SodM andermaal de berekeningen en prognoses van Tulip Oil met betrekking tot bodemdaling en seismisch risico geverifieerd. TNO-AGE ziet geen reden haar eerder uitgebrachte adviezen te wijzigen. SodM sluit zich hierbij aan.

Bodembeweging en risico op schade

De Tcbb heeft kennis genomen van de documentatie van Tulip Oil en de adviezen van SodM en TNO-AGE.

De Tcbb kan zich op basis van de haar ter beschikking staande gegevens vinden in de beoordeling van Tulip Oil, SodM en TNO-AGE.

Het risico op schade door bodembeweging is, mede gezien de ligging van het voorkomen ruim buiten de kust, naar het oordeel van de Tcbb onveranderd gebleven.

Conclusie en advies Tcbb

Naar aanleiding van een eerdere actualisatie door Tulip Oil van de bodemdaling en een Seismische Risico Analyse (SRA) volgens de SRA leidraad van 2016, heeft de Tcbb op

¹ Artikel 114 lid 2 Mijnbouwwet

**Technische commissie
bodembeweging**

Ons kenmerk
Tcbb /19166969

13 november 2018 advies uitgebracht met betrekking tot het winningsplan
Q10-A. (Kenmerk TCBB / 18289188)

De Tcbb ziet, mede gezien de adviezen van SodM en TNO-AGE, geen aanleiding om haar advies van 13 november 2018 te wijzigen. De Tcbb ziet derhalve geen reden om uit het oogpunt van de mogelijke gevolgen van bodembeweging te adviseren om instemming te onthouden aan het voorliggende verzoek van Tulip Oil tot wijziging van het instemmingsbesluit Q10-A.

Met vriendelijke groet,

A black rectangular box redacting the signature of the chairperson.

Voorzitter